

1 NEW YORK TIMES BESTSELLER

LIBRIS

jojo moyes

inainte
să te
cunosc

Acum,
într-o
ecranizare
de excepție

blue
MOON



jojo moyes

Înainte să te cunosc

Traducere din limba engleză
GABRIEL TUDOR / GRAAL SOFT



LITERA®



Capitolul 1

2009

Sunt exact 158 de pași între stația de autobuz și casă, dar poți face și 180, dacă nu te grăbești sau dacă ești pe tocuri. Am trecut de intersecție, intrând pe strada noastră (68 de pași) și am văzut casa – o jumătate de duplex cu patru dormitoare într-un șir de duplexuri identice cu trei sau patru dormitoare. Mașina tatei era afară, ceea ce însemna că el nu plecase încă la lucru.

În spatele meu, soarele apunea dincolo de castelul Stortfold, a cărui umbră întunecată se lăbărta peste deal ca o uriașă pată de ceară topită, gata să mă cuprindă. Într-o altfel de zi, v-aș fi putut spune toate lucrurile care mi se întâmplaseră pe acest drum: locul unde tata mă învățase să merg pe bicicletă fără roți ajutătoare, casa în care doamna Doherty, cea care purta o perucă mereu strâmbă, ne făcea fursecuri cu stafide, sau gardul viu unde Treena doborâse cândva un cuib de viespi, și amândouă fugiserăm, țipând, înapoi spre castel.

Tricicleta lui Thomas zăcea întoarsă cu roțile în sus în mijlocul aleii de la intrare, și, închizând poarta după mine, am tras-o sub verandă și am deschis ușa. Căldura mă izbi cu forța unui airbag; mama nu suportă frigul și ține centrala deschisă tot timpul anului. Din cauza asta, tata deschide mereu ferestrele, bodogănind că iar o să ne coste încălzirea o avere. Spune că facturile noastre la căldură sunt mai mari decât PIB-ul unei țări africane mici.

– Tu ești, draguțo?

- Da!

Mi-am agățat jacheta în cuier, chinuindu-mă să găsesc un locșor liber între celelalte haine.

- Cine anume? Lou? Treena?

- Lou.

Din ușă, am aruncat o privire în living. Tata era lungit pe canapea, cu fața în jos și mâna înfiptă între perne, ca și cum acestea i-ar fi înghițit tot brațul. Thomas, nepotelul meu în vârstă de cinci ani, stătea pe vine, privindu-l atent.

- Lego, mormăi tata, întorcând spre mine o față roșie de efort. De ce-or face afurisitele astea de piese atât de mici habar n-am!

- Unde e mami?

- E sus. Ce zici de piesa asta? E de-a dreptul microscopică!

Am ridicat privirea și am auzit slab scârțâitul familiar al mesei de călcat. Josie Clark, mama mea, nu se odihnea niciodată. Era un motiv de mândrie pentru ea. Se știa că, într-un rând, ținuse morțiș să se urce pe o scară și să vopsească, pe dinafara casei, ramele ferestrelor, în vreme ce noi, ceilalți, mâncam cina.

- Vrei, te rog, să găsești afurisitul ăla de braț al figurinei? Îl caut de o jumătate de oră și acum trebuie să mă pregătesc să plec la serviciu.

- Lucrezi de noapte?

- Da. Și e deja cinci și jumătate.

Mi-am aruncat privirea către ceas.

- De fapt, e patru și jumătate

Tata își scoase mâna dintre perne și se zgâi la ceasul lui.

- Hm, și atunci de ce ai venit așa devreme acasă?

Am dat ușor din cap, ca și cum n-aș fi înțeles întrebarea, și am luat-o spre bucătărie.

Bunicul stătea în scaunul său de la fereastra bucătăriei, studiind un careu de sudoku. Medicul ne spusese că-i face bine la memorie, ajutându-l să se concentreze după atacurile cerebrale. Bănuiam că eram singura care observase că, de fapt, umplea pătrățelele cu orice număr îi trecea prin minte.

- Salut, bunicule!

Mă privi blând și-mi zâmbi.

- Vrei o ceașcă de ceai?

El scutură din cap, apoi deschise gura ca și cum ar fi vrut să spună ceva.

- Dar un suc rece?

Bunicul încuviință, mișcând încet bărbia în jos. Am deschis frigiderul.

- Nu mai avem suc de mere.

Sucul de mere, mi-am amintit eu, era prea scump.

- Vrei apă?

El înclină fruntea, murmurând, pe când îi întindeam paharul, ceva ce ar fi putut să fie un „mulțumesc“.

Mama intră în cameră, purtând un coș uriaș cu lenjerie frumos împăturită.

- Astea-s ale tale? mă întrebă ea, întinzându-mi o pereche de șosete.

- Nu, ale Treenei, cred.

- Mă gândeam eu. Fistichie culoare! Cred că au căpătat culoarea prunei de la pijamaua tatei. Te-ai întors devreme. Ieși undeva?

- Nu, i-am răspuns eu, după care mi-am umplut un pahar cu apă și l-am băut.

- Vine Patrick mai târziu pe aici? A sunat ceva mai devreme. Aveai telefonul închis?

- Hm...

- A spus că-ți caută o rezervare pentru vacanță. Taică-tău spune că a văzut ceva la televizor despre locul unde vrei să mergi. Unde ți-ar plăcea? Ipsos? Kalypsos?

- Skiathos.

- Așa, asta e. Trebuie să suni la hotel și să verifici, să fie totul în regulă. Caută pe internet. El și cu taică-tău au văzut ceva la știri, pe la prânz. Se pare că tipii ăia construiesc hoteluri cam de mântuială, și nu-ți dai seama de asta decât după ce ajungi acolo. Tăticule, n-ai vrea o ceașcă de ceai? Lou nu ți-a oferit una? Mama puse ceainicul pe foc și apoi îmi aruncă o privire întrebătoare. Probabil observase, în sfârșit, că eram suspect de tăcută. Ești bine, draga mea? Pari groaznic de palidă.

Întinse palma spre fruntea mea ca și cum aș fi fost un copil, nu o fată de douăzeci și șase de ani.

- Nu cred că mai plecăm în nici o vacanță.

Mama încremeni, cu mâna pe fruntea mea. Privirea ei era mai scrutătoare decât un aparat cu raze X - o simțisem de atâtea ori în copilărie.

- Te-ai certat cu Pat cumva?

- Mami, știi... eu...

- Nu vreau să mă amestec între voi. Doar că sunteți împreună de atâta timp... e normal ca uneori lucrurile să mai scârțâie, când și când... Vreau să zic, eu și cu taică-tău... noi...

- Mami, mi-am pierdut slujba.

Vocea mea răsună în liniștea care se așternuse. Cuvintele plutiră, lăsându-se apoi încet peste mica încăpere mult timp după ce sunetele se stinseseră.

- Ce-ai făcut?

- Frank închide cafeneaua. Începând de mâine.

I-am întins plicul umed pe care-l frământasem în palme, șocată, pe tot drumul spre casă. Toți cei 180 de pași de la stația de autobuz.

- Mi-a dat salariu compensatoriu pe trei luni.

Ziua începuse ca oricare alta. Toți cei pe care-i cunoșteam urau diminețile de luni, dar pe mine nu mă deranjau. Îmi plăcea să ajung devreme la cafeneaua Buttered Bun, să pregătesc uriașul termos pentru ceai, să aduc cutiile cu lapte și cornuri din magazia din spate și să stau la taifas cu Frank pe când ne pregăteam de deschidere.

Îmi plăceau nespus căldura cafelei, încărcată de mirosul îmbietor de șuncă, și aerul rece care intra înăuntru în reprize de câte ori ușa se deschidea, murmurul scăzut al conversațiilor și, când era liniște, radioul lui Frank, cântând în surdină, în colțul lui. Nu era un loc prea modern - pereții erau acoperiți cu imagini ale castelului de pe deal, mesele aveau tăblii îngălbenite de vreme, iar meniul era neschimbat de când se deschisese localul -, doar negreșele cu ciocolată fuseseră adăugate la lista de dulciuri.

Dar, mai mult decât orice, îmi plăceau clienții. Îmi plăcea de Kev și de Angelo, instalatorii, care veneau în majoritatea dimineților și-l tachinau pe Frank, închipuindu-și tot felul de locuri ciudate din care ar fi putut proveni carnea gătită de el. Îmi plăcea de „doamna

Păpădie“, poreclită astfel din cauza pămătufului ei de păr alb; femeia comanda, de luni până joi, ouă cu cartofi prăjiți și citea ziarele în timp ce dădea gata două cești mari de ceai. Întotdeauna mă străduiam să vorbesc cu ea. Bănuiam că erau singurele cuvinte pe care sărmana femeie le schimba cu cineva, toată ziua.

Îmi plăceau și turiștii, care se opreau în drumul lor spre și dinspre castel, școlarii gălăgioși, care veneau la cafea după orele de curs, funcționarii din birourile de peste drum. Și-mi mai plăceau Nina și Cherie, coafezele, care știau pe de rost conținutul caloric al fiecărui preparat pe care-l puteai mânca la Buttered Bun. Nici măcar clienții enervanți, precum femeia cu păr roșu care avea magazinul de jucării și mă acuza cel puțin o dată pe săptămână că nu i-am dat restul corect, nu mă deranjau.

Priveam cum, pe la mese, se înfiripă și se destramă relații, cum cupluri divorțate își împart copiii, vedeam sentimentul de ușurare, dar și de vinovăție al acelor părinți care nu suportau să gătească și veneau să mănânce la noi și plăcerea secretă a pensionarilor în fața unui mic dejun cu prăjeli. Toată existența umană se scurgea prin cafeaua noastră, și majoritatea clienților schimbau câteva cuvinte cu mine, făceau glume sau comentau diverse lucruri în fața ceștilor aburinde cu ceai. Tata întotdeauna spusese că nu se știe niciodată ce mi-ar putea ieși pe gură, dar în cafea nu conta.

Frank mă plăcea așa cum eram. Avea o fire domoală și spunea că prezența mea înviora acel loc liniștit. Eram un fel de chelneriță, doar că, spre ușurarea mea, n-aveam de-a face cu toți bețivarii.

Și apoi, în după-amiaza aceea, când agitația prânzului se potolise și cafeaua rămăsese aproape goală, Frank ieșise de după cuptorul încins și, ștergându-și mâinile ude de șorț, întorsese semnul „ÎNCHIS“ de pe ușă cu fața spre stradă.

Strângea, spasmodic, un prosop de bucătărie între palme și părea mai stânjenit decât îl văzusem vreodată. M-am întrebat, în gând, dacă i se plânsese cineva de mine. Fără o vorbă, mă îndemnă, cu un gest scurt, să mă așez.

– Îmi pare rău, Louisa, spuse el, după ce-mi dădu vestea. Eu mă întorc în Australia. Tata nu se simte prea bine și, din câte am auzit, o să se

înființeze o cafenea chiar la castel. Pentru mine, viitorul nu arată prea roz...

Cred că am rămas cu gura căscată, privindu-l fără să fiu în stare să rostesc vreun cuvânt. Apoi Frank îmi dădu plicul și îmi răspunse la întrebarea care-mi stătea pe buze:

– Știu că n-am avut niciodată vreun contract de muncă oficial sau ceva de genul ăsta, dar nu vreau să te las acum fără nici un ban. Ai aici leafa pe următoarele trei luni. Mâine închidem.

– Trei luni! izbucni tata, în timp ce mama îmi puse în mâini o ceașcă de ceai dulce. Ei, asta e generos din partea lui, dacă ne gândim că fata a muncit ca o sclavă acolo, șase ani bătuți pe muchie.

– Bernard! îi aruncă mama o privire muștrătoare, arătând spre micul Thomas.

Părinții mei aveau grijă de el după ce venea de la școală până când Treena se întorcea de la muncă.

– Și ce naiba o să facă ea acum? Ar fi trebuit s-o anunțe mai din vreme, afurisitul...

– Ei, bine... o să-și găsească altă slujbă.

– N-o să găsească nici o blestemată de slujbă, Josie! Știi asta la fel de bine ca și mine. Suntem în plină recesiune, fir-ar să fie!

Mama închise ochii pentru o clipă, ca și cum ar fi vrut să-și adune gândurile înainte de a vorbi.

– E o fată descurcăreță. O să-și găsească ea ceva. Și are un CV excelent, nu-i așa? Frank o să-i dea referințe bune.

– O, grozave referințe, n-am ce zice!... „Louisa Clark e foarte bună la uns feliile de pâine cu unt și e expertă în făcut ceai.“

– Îți mulțumesc pentru încredere, tati.

– Nu, doar ziceam și eu...

De fapt, știam adevăratul motiv al temerilor tatei. Ei se bazau pe leafa mea. Treena nu câștiga mare lucru la florăria unde era angajată. Mama nu putea lucra, căci îngrijea de bunicul, iar bunicul avea o pensie de nimic. Tata trăia și el cu spaima în suflet c-o să-și piardă slujba de la fabrica de mobilă. De luni de zile îl auzea pe șeful lui mormăind ceva despre posibile concedieri. Acasă auzeam discuții despre datorii și despre probleme cu cărțile de credit. Tata avusese mașina

lovită cu daună totală de un șofer neasigurat, în urmă cu doi ani, și incidentul ăsta fusese, cumva, suficient pentru ca finanțele părinților mei să se prăbușească, asemenea unei clădiri șubrezite. Salariul meu modest fusese, în aceste condiții, un balon de oxigen, îndeajuns ca să putem supraviețui, mulțumită lui, săptămână după săptămână.

– Să nu ne speriem degeaba! Poate merge chiar mâine la Oficiul Forțelor de Muncă, să vadă ce oferte sunt. A primit destul cât să se descurce deocamdată.

Vorbeau de parcă nici n-aș fi fost acolo.

– Și apoi, e o fată isteată. Ești o fată deșteaptă, nu-i așa, scumpete? Poate o să facă un curs de calculator. O să aibă o slujbă de birou.

Am stat să-i ascult pe părinții mei discutând despre ce alte posibile slujbe aș fi putut primi cu calificarea mea limitată. Muncitoare în fabrică, mașinistă, bucătăreasă. Pentru prima oară în după-amiaza aceea, mi-a venit să plâng. Thomas mă privea cu ochii lui mari și rotunzi și îmi întinse, tăcut, o jumătate de biscuit înmuiat.

– Mulțumesc, Tommo, am șoptit abia auzit și am mâncat-o.

El era la clubul sportiv, acolo unde știam că-l voi găsi. De luni până joi, cu regularitatea unui orar de trenuri, Patrick se afla la sală sau făcea ture de alergare pe pista de atletism intens luminată.

– Aleargă cu mine! pufăi el, apropiindu-se și scoțând norișori de abur la fiecare răsuflare. Mai am patru ture de pistă...

Am ezitat o clipă, apoi am început să alerg alături de el. Era unicul mod în care știam c-am să-i pot vorbi. Purtam adidașii mei roz cu șireturi turcoaz, singurele încălțări în care aș fi putut alerga.

Îmi petrecusem ziua acasă, încercând să mă fac utilă. Dar cred că, după o oră, începusem deja s-o calc pe nervi pe mama. Ea și bunicul aveau tabieturile lor, iar eu eram o intrusă. Tata dormea, întrucât lucra de noapte toată luna, și nu trebuia deranjat. Mi-am făcut curat prin cameră și apoi m-am uitat la televizor cu sonorul oprit; din când în când, îmi aminteam că sunt acasă în miezul zilei și simțeam o apăsare grozavă în piept.

– Nu mă așteptam să vii aici.

– M-am săturat să tot stau acasă. M-am gândit că am putea face ceva împreună.

El mă privi pieziș. Chipul îi era acoperit cu o peliculă subțire de sudoare.

– Iubito, cu cât îți găsești mai repede o altă slujbă, cu atât mai bine.

– Sunt doar douăzeci și patru de ore de când am pierdut-o pe ultima. Crezi că pot să-mi permit să mă simt puțin nefericită și deznădăjduită? Măcar azi!

– Dar trebuie să privești partea pozitivă a lucrurilor. Știi că nu poți rămâne în cafeneaua aia toată viața. Trebuie să mergi înainte, să avansezi.

Patrick fusese ales, în urmă cu doi ani, „Tânărul antreprenor al anului“ în Stortfold și încă nu-și revenise din glorie. De atunci își luase un partener de afaceri, Ginger Pete, oferind consiliere personală unor oameni aflați pe o rază de șaptezeci de kilometri, și cumpărase și două furgonete pe credit.

– Faptul că-și pierd slujbele îi poate schimba radical pe oameni, Lou, zise el privind-și ceasul, ca să verifice dacă se află în grafic cu alergarea. Ce-ai vrea să faci acum? Ai putea să te recalifici. Sunt sigur că se acordă sprijin unor oameni ca tine.

– Oameni ca mine?

– Oameni care caută noi oportunități. Ce-ai vrea să devii? Ai putea să te faci cosmeticiană. Ești destul de drăguță pentru asta, zise el și-mi dădu un ghiont scurt, ca și cum ar fi trebuit să-i fiu recunoscătoare pentru compliment.

– Știi doar ce înseamnă cosmetica pentru mine: apă, săpun și un pachet de șervețele.

Patrick îmi aruncă o privire exasperată.

Începeam să rămân în urmă. Urăsc alergatul și îl uram și pe el pentru că nu încetinea.

– Uite, ai putea fi... vânzătoare. Secretară. Agent imobiliar. Nu știu... Trebuie să existe ceva ce ți-ai dori să faci.

Dar nu exista nimic. Mie îmi plăcuse la cafenea. Îmi plăcuse să știu tot ce era de știut în legătură cu Buttered Bun și să aflu despre viețile oamenilor care treceau pe acolo. Mă simțisem confortabil.

– Nu trebuie să te lași cuprinsă de deznădejde, iubito! Trebuie s-o învingi. Toți antreprenorii de top reușesc să-și revină și să ajungă

iarăși în vârf. Asta a făcut Jeffrey Archer. La fel, Richard Branson, zise el, bătându-mă încetișor peste mână ca să mă încurajeze.

– Mă îndoiesc că Jeffrey Archer a fost vreodată concediat dintr-o cafenea în care servea prăjituri pentru ceai, am șoptit eu.

Rămăsesem fără suflare. Și îmi luasem și un sutien prea strâmt. M-am oprit, cu palmele înfipte în genunchi.

El se întoarse, continuând să alerge cu spatele, și vocea lui destră-mă aerul liniștit și înghețat:

– Ziceam și eu. Oricum, noaptea e un sfetnic bun. Scoală-te mâine, pune-ți niște haine frumoase și du-te direct la Oficiul Forțelor de Muncă! Sau, dacă vrei, te pregătesc să lucrezi cu mine. Știi că ies bani frumoși din asta. Și nu-ți face griji în privința vacanței! Plătesc eu tot!

I-am zâmbit, iar el îmi trimise o beza și vocea i se auzi, stărnind ecouri peste stadionul pustiu:

– Îmi dai banii când îți mai revii financiar.

Am depus prima mea cerere la Oficiul pentru Șomaj. Am fost chemată la un interviu care a durat aproape o oră și apoi la un interviu de grup, unde m-am trezit alături de o ceată pestriță de vreo douăzeci de bărbați și femei, dintre care jumătate aveau pe chip aceeași expresie de uimire pe care bănuiam că o am și eu, iar ceilalți păreau total blazați, probabil pentru că mai fuseseră aici de nenumărate ori. Am purtat la ambele interviuri ceea ce tata numea „hainele tale civile“.

Ca urmare a acestor eforturi, am îndurat o scurtă experiență în schimbul de noapte al unei fabrici care procesa carnea de pui (experiență care mi-a dat coșmaruri vreo două săptămâni) și am mers două zile la un curs de calificare în meseria de „consilier pe probleme de energie electrică“, dându-mi seama destul de repede că, în esență, eram instruită să-i conving pe oamenii în vârstă să-și schimbe furnizorul de electricitate. De aceea, i-am zis consilierului de la Forțele de Muncă, un tip pe nume Syed, că nu puteam face așa ceva. A insistat să continui totuși, așa că i-am enumerat câteva dintre tehnicile de convingere pe care instructorii mei voiau să le folosesc, moment în care el a devenit dintr-odată tăcut și mi-a sugerat că *noi* (vorbea întotdeauna cu „noi“, deși era cât se poate de clar că unul dintre noi avea o slujbă) ar trebui să încercăm altceva.



Capitolul 2

Nu sunt înceată la minte și aș vrea să lămuresc aspectul ăsta de la bun început. Dar e greu să nu te simți în dezavantaj la capitolul neuronilor atunci când crești alături de o soră mezină care a reușit să promoveze doi ani școlari într-unul singur.

Dacă un lucru presupunea rațiune sau inteligență, Katrina îl făcea în mod sigur prima, deși e cu un an și jumătate mai mică decât mine. Orice carte pe care o citeam fusese deja citită mai înainte de ea, orice spuneam la cină era deja știut. De fapt, e singura persoană din câte cunosc căreia îi plac examenele. Uneori cred că mă îmbrac așa cum mă îmbrac doar fiindcă singurul lucru pe care Treena nu-l poate face e să-și asorteze hainele. E genul de fată care s-ar îmbrăca mereu numai în blugi și pulover. Ideea ei de haine elegante este să-ți calci, înainte de toate, blugii.

Tatăl meu spune că sunt „o figură“, fiindcă am tendința de a spune imediat tot ce-mi trece prin minte. Mama mă numește „individualistă“ – acesta este felul ei politicos de a-mi da de înțeles că nu pricepe deloc de ce mă îmbrac așa.

Dar, în afara unei scurte perioade din adolescență, nu mi-am dorit niciodată să arăt ca Treena sau ca vreo altă fată din școală; am preferat hainele băiețești până pe la paisprezece ani, iar acum nu fac altceva decât să mă îmbrac cum îmi place – în funcție de starea de spirit în care mă trezesc dimineața. N-are rost să încerc să arăt convențional. Sunt mărunță, cu părul negru și, după cum crede tata, cu o fețișoară de elf. Bine, asta nu înseamnă că am o frumusețe

de zână. Nu sunt insipidă, dar nu cred că m-ar considera vreodată cineva o frumusețe. Nu am grație feminină, ca să spun așa. Atunci când vrea sex, Patrick susține că sunt superbă, dar îmi dau seama că nu crede o iotă din ce spune. Doar ne cunoaștem de aproape șapte ani.

Aveam douăzeci și șase de ani și nu eram sigură cine sunt, de fapt. Până să-mi pierd slujba, cred că nici nu mă gândisem vreodată la asta. Presupuneam că o să mă mărit cu Patrick, o să torn câțiva copii, o să trăiesc la câteva străzi distanță de locul unde am trăit întotdeauna. În afara unor gusturi exotice în materie de îmbrăcăminte și a faptului că sunt cam mică de statură, nu e nici o diferență între mine și oricare altă fată pe lângă care ai putea trece pe stradă. Probabil că n-ați întoarce capul după mine. Sunt o fată obișnuită, ducând o existență banală. Care mi se potrivește de minune.

– Trebuie să porți costum dacă mergi la interviu, insistase mama. Tinerii se îmbracă mult prea comod în ziua de azi.

– Sigur, fiindcă să porți niște pantaloni în dungii e esențial atunci când trebuie să hrănești cu lingurița un octogenar.

– Nu face pe deșteapta!

– Nu-mi permit să-mi cumpăr un costum. Și ce mă fac dacă nu primesc slujba?

– Poți lua costumul meu. Și o să-ți calc o bluză drăguță și, te rog, măcar o dată în viață nu-ți mai pieptăna părul așa! zise ea, arătând spre coafura mea, care în mod normal era formată din două cocuri negre, câte unul de fiecare parte a capului. Așa ceva purta doar prințesa Leia, în *Războiul Stelelor*. Te rog, încearcă să arăți ca o persoană normală.

Știam că n-are rost s-o contrazic pe mama. Și puteam paria că tata fusese muștruluit să nu comenteze nimic în legătură cu ținuta mea, atunci când am ieșit din casă cu un mers deformat de fusta prea strâmtă.

– La revedere, drăguțo! zise el, cu un zâmbet în colțul gurii. Mult noroc! Pari o adevărată... femeie de afaceri.

Stânjenitor nu era că purtam costumul mamei sau că acesta avea o croială la modă prin anii '80, ci că mi-era cam strâmt. Simțeam cusăturile fustei intrându-mi în burtă și aveam impresia că sacoul croit

la două rânduri o să plesnească pe mine. Mama era o femeie foarte slabă, și adesea tata îi spunea că e mai multă grăsime pe o agrafă de păr decât pe ea.

În scurta călătorie pe care am făcut-o cu autobuzul am simțit că mă ia cu leșin. Niciodată nu fusesem la un interviu de slujbă în toată puterea cuvântului. Mă angajasem la Buttered Bun după ce Treena pusese pariu cu mine că nu-s în stare să-mi găsec de lucru într-o singură zi. Intrasem în cafenea și pur și simplu îl întrebasesm pe Frank dacă n-are nevoie de cineva care să-l ajute. El deschisese cafeneaua chiar în ziua aceea și mă privise aproape copleșit de recunoștință.

Acum, privind înapoi, nu-mi puteam nici măcar aminti dacă avusesem cu el vreo discuție despre bani. Îmi propusese un salariu săptămânal, eu fusesem de acord, și o dată pe an îmi spunea că o să-l mai crească puțin, de obicei chiar cu ceva mai mult decât aș fi vrut eu să-i cer.

Și-n definitiv, ce te pot întreba oamenii la un interviu? Syed îmi spusese că exista un îngrijitor de sex masculin care se ocupa de „necesitățile intime“ (mă cutremurasem auzind exprimarea asta) ale bolnavului. Sarcina celui de-al doilea îngrijitor era, spunea el, „puțin neclară în momentul de față“. Mă imaginam ștergându-i bătrânului saliva care i se scurgea din gură și poate strigând la el, ca să fiu sigură că mă aude: „VREȚI O CEAȘCĂ DE CEAI?“

Când bunicul își revenise după accidentul cerebral, nu era în stare de absolut nimic. Mama făcea totul pentru el. „Maică-ta e o sfântă“, îmi spunea tata, ceea ce îmi dăduse de înțeles că ea îl ștergea pe bătrân la fund fără să țipe isteric prin toată casa. Sunt convinsă că nimeni nu m-ar descrie pe mine drept o sfântă. Îi tăiam bunicului mâncarea din farfurie și îi pregăteam ceaiul, dar în alte privințe nu știu dacă că aș fi putut face treabă bună.

Granta House se afla de cealaltă parte a castelului Stortfold, în apropierea zidurilor medievale, pe o alee lungă, nepavată, pe care se mai aflau doar alte trei case și un magazin de suvenire, drept în mijlocul zonei turistice. Trecusem pe lângă această clădire de milioane de ori în viața mea, fără s-o văd, de fapt, niciodată prea bine. Acum, mergând pe lângă parcare de mașini și calea ferată miniaturală, ambele la fel de pustii și de dezolante cum numai o atracție turistică poate

fi în luna februarie, mi-am dat seama că era o vilă mai mare decât îmi imaginasem. O clădire din cărămidă roșie, cu ușa dublă la intrare, genul de case pe care le vezi prin revistele deco vechi, în timp ce aștepți la doctor.

Am străbătut aleea lungă de la intrare, încercând să nu mă gândesc dacă eram sau nu spionată de după perdele. Când trebuie să mergi pe o asemenea alee parcă interminabilă ai un mare dezavantaj: automat, drumul te face să te simți inferior. Tocmai mă întrebam dacă nu e cazul să-mi dau într-o parte cărlionții de pe frunte, când ușa se deschise; am tresărit.

O femeie, nu cu mult mai în vârstă decât mine, ieși pe verandă. Purta pantaloni largi, albi și o bluză ca de asistentă medicală și ținea sub braț o jachetă și un dosar. Trecând pe lângă mine, schiță un zâmbet politicos.

– Și vă mulțumesc foarte mult că ați venit, se auzi o voce din casă. Ne auzim la telefon. Ah!

Chipul unei alte femei apăru în ușă. Între două vârste, dar încă frumoasă, cu o coafură complicată și extrem de îngrijită. Purta un deux-pièces care costase, probabil, cât leafa tatei pe o lună.

– Dumneata trebuie să fii domnișoara Clark.

– Louisa, am spus eu, întinzând mâna, așa cum mă dădăcise mama să fac.

În zilele noastre, tinerii nu mai întind niciodată mâna, ceea ce e foarte greșit, se puseseră de acord părinții mei. Odinioară, nici nu puteai visa să saluți pe cineva cu „Bună!” sau, mai rău, să mimezi că-l săruți pe obraz. Iar această femeie nu părea deloc genul care ar fi apreciat un asemenea gest.

– Da, bine. Te rog, intră! mormăi ea, retrăgându-și cât mai repede palma dintr-a mea, dar am simțit că ochii ei continuau să mă studieze, ca și cum deja mă cântărea din priviri.

– Pe aici, te rog! Vom discuta în salon. Mă numesc Camilla Traynor.

Părea plictisită, poate fiindcă mai rostise aceleași cuvinte de cel puțin câteva ori în ziua aceea.

Am urmat-o într-o încăpere vastă, cu ferestre înalte din podea și până la tavan. Draperii grele se revărsau cu eleganță de pe galerii

groase din lemn de mahon, iar podeaua era acoperită cu covoare persane superb decorate. Mirosea a ceară de parchet și a mobilier vechi. Pretutindeni se aflau măsuțe elegante, pe ale căror tăblii lustruite tronau cutii ornamentale. M-am întrebat în gând unde Dumnezeu își mai puneau membrii familiei Traynor ceștile de ceai.

- Deci ai venit după ce ai văzut anunțul de la Centrul de Șomaj, nu? Te rog, ia loc!

Pe când ea răsfoia prin dosarul plin cu hârtii, am aruncat o privire furișată prin cameră. Casa, crezusem eu, ar putea fi un fel de azil, unde totul lucește de curățenie. Dar părea mai curând unul dintre hotelurile acelea groaznic de scumpe, cu obiecte de preț, moștenite din generație în generație și care costau în sine o avere. Pe o măsuță am zărit niște fotografii în rame de argint, dar erau prea departe de mine ca să disting vreun chip în ele. Pe când femeia își studia foile, m-am aplecat puțin pe scaun, să văd mai bine.

Și atunci am auzit zgomotul inconfundabil al unei cusături care se sfâșie. M-am uitat în jos și am văzut că bucățile de material ce se uneau pe pulpa mea dreaptă se rupseseră, împrăștiind în toate părțile ștraifuri din fire de mătase. Am simțit că tot sângele îmi năvălește în obraji.

- Așadar... domnișoară Clark... ai mai lucrat până acum cu persoane tetraplegice?

Am ridicat ochii spre doamna Traynor, contorsiondu-mă pe scaun, în așa fel încât jacheta să-mi acopere cât mai mult fusta sfâșiată.

- Nu.

- Ești de mult timp îngrijitoare?

- Ăă... De fapt, n-am mai făcut niciodată munca asta, am zis, adăugând, ca și cum aș fi auzit vocea lui Syed în ureche: Dar sunt sigură că aș putea învăța.

- Știi ce este un tetraplegic?

- Cineva imobilizat în scaunul cu rotile? am îngăimat eu.

- Da, s-ar putea spune și așa. Există diverse grade de paralizie, dar în acest caz vorbim despre imposibilitatea totală a folosirii picioarelor și despre folosirea limitată a brațelor și a mâinilor. Te deranjează lucrul ăsta?

- Desigur, nu atât de mult cât îl deranjează pe el, am zâmbit eu, dar chipul doamnei Traynor rămase împietrit. Îmi pare rău, doamnă, n-am vrut să...

- Ai permis de conducere, domnișoară Clark?

- Da.

- Ai avut vreodată vreo contravenție?

Am clătinat din cap în semn că nu, iar Camilla Traynor bifă ceva pe lista ei.

Despicătura fustei se lărgea. Vedeam crăpătura urcând spre coapsă. În ritmul ăsta, până să plec, aveam să arăt ca o stripteuză din Las Vegas.

- Ești bine?

Doamna Traynor mă scruta cu privirea.

- Da... doar că mi-e puțin cald. Vă supărați dacă-mi dau jos jacheta? Înainte să apuce să spună ceva, mi-am scos jacheta cu o mișcare rapidă și mi-am legat-o în jurul șoldurilor, ascunzând crăpătura de la fustă. E așa de cald când vii de afară în casă! am șoptit, zâmbindu-i.

După o scurtă pauză, doamna Traynor își coborî iar privirea în hârtii:

- Câți ani ai?

- Douăzeci și șase.

- Și ai lucrat la precedentul loc de muncă timp de șase ani.

- Da, ar trebui să aveți pe acolo o copie a referințelor mele...

- Mmm, murmură doamna Traynor, ridicând o foaie. Fostul tău patron spune că ești „prietenoasă, deschisă și plină de optimism“.

- Da, l-am plătit pentru asta.

Pe chipul ei nu se clinti nici un mușchi.

„Ah, la naiba!“ mi-am zis în gând.

Mă simțeam studiată. Și nu neapărat într-un mod favorabil. Am avut impresia, deodată, că fusta mamei e ieftină, că firele sintetice lucesc țipător în lumina diafană. Trebuia să-mi fi luat cei mai simpli pantaloni și o bluză oarecare. Orice, dar nu costumul ăsta.

- Atunci de ce ai abandonat această slujbă unde în mod clar erai atât de apreciată?

- Frank, patronul, a vândut cafeneaua. E cea de la poalele castelului. Buttered Bun. De fapt, a fost, m-am corectat eu. Aș fi rămas acolo bucuroasă, credeți-mă!

Doamna Traynor încuviință, tăcută, din cap, fie pentru că nu simțea nevoia să mai adauge ceva, fie pentru că și ea ar fi fost bucurasă ca eu să fi rămas la cafenea.

- Și ce-ai de gând, mai precis, să faci cu viața ta?

- Poftim?

- Ai vreo aspirație, vizezi o anumită carieră? Slujba asta ar putea fi un început pentru altceva? Ai vreun vis profesional pe care ai vrea să ți-l îndeplinești?

M-am uitat la ea buimăcită. Era cumva o întrebare-capcană?

- Eu... de fapt, eu nu m-am gândit atât de departe. După ce mi-am pierdut slujba, am vrut doar... Am înghițit în sec. ... am vrut doar să lucrez din nou.

Vocea abia mi se auzea. Ce fel de persoană vine la un interviu fără ca măcar să știe ce-ar vrea să facă? Expresia întipărită pe figura doamnei Traynor îmi dădu de înțeles că și ea gândea cam același lucru.

Își puse jos stiloul.

- Prin urmare, domnișoară Clark, de ce te-aș angaja pe dumneata în locul candidatei precedente, de pildă, care are câțiva ani de experiență cu tetraplegici?

Am privit-o nedumerită.

- Ăă... sincer? Habar n-am. Fiindcă ea nu-mi răspunse nimic, am continuat: Presupun că asta trebuie să fie decizia dumneavoastră.

- Nu poți să-mi dai nici măcar *un singur motiv* pentru care merită să te angajez?

Brusc, chipul mamei îmi apăru în fața ochilor. Nici nu puteam concepe să mă întorc acasă cu costumul ei cel mai bun sfâșiat, după încă un interviu eșuat. Iar pentru această slujbă aș fi primit peste nouă lire sterline pe oră.

M-am îndreptat de spate și am zis dintr-o suflare:

- Păi... învăț repede, nu mă îmbolnăvesc niciodată, locuiesc aproape, de cealaltă parte a castelului, și sunt mai solidă decât par... probabil suficient de solidă ca să-l pot ajuta pe soțul dumneavoastră.

- Soțul meu? Nu cu soțul meu vei lucra. Cu fiul meu.

- Fiul dumneavoastră? am bâiguit eu. Ăă... nu mi-e frică să muncesc din greu. Mă pricep să stau de vorbă cu tot felul de oameni și... fac un ceai grozav. Începusem să îndrug verzi și uscate. Gândul că era

vorba despre fiul ei mă șocase. Vreau să spun... tata pare înclinat să creadă că asta nu e cea mai bună referință, dar, din experiența mea, știu că nu e nimic care să nu poată fi rezolvat când ai o ceașcă de ceai bun alături.

Doamna Traynor mă privea într-un mod ciudat.

– Mă scuzați, am șoptit, dându-mi seama ce prostii debitasem. N-am vrut să spun că paraplegia... tetraplegia... fiului dumneavoastră... ar putea fi vindecată cu o ceașcă de ceai.

– Trebuie să te informez, domnișoară Clark, că acesta nu este un contract permanent. Va fi de maximum șase luni. Iată de ce salariul este... corespunzător. Vrem să atragem persoana potrivită.

– Credeți-mă, după ce ai muncit în schimburi la o fabrică de procesare a cărnii de pui, chiar și să lucrezi șase luni la închisoarea din Guantanamo sună minunat.

„Ah, taci, Louisa!“ m-am dojenit în gând, mușcându-mi buza.

Dar doamna Traynor părea să nu mă bage în seamă. Își închise dosarul.

– Fiul meu, Will, a fost rănit grav într-un accident rutier în urmă cu aproape doi ani. Necesită îngrijire non-stop, dar în cea mai mare parte a timpului se ocupă de el un asistent special pregătit. Eu m-am întors recent la serviciu. Îngrijitoarea va trebui să fie aici toată ziua, ca să-i țină companie, să-l ajute să mănânce și să bea, în general, să-l asiste când are nevoie și să aibă grijă să nu pătească ceva. Camilla Traynor își lăsa privirea în jos. Este extrem de important ca Will să aibă aici pe cineva care își înțelege responsabilitățile.

Tot ce spusese, chiar și felul cum accentuase cuvintele, părea să facă aluzie la cine știe ce eventuală prostie pe care aș fi putut s-o fac.

– Da, înțeleg, am zis eu, începând să-mi strâng lucrurile în geantă.

– Așadar, ți-ar plăcea slujba asta?

Întrebarea veni într-un mod atât de neașteptat, încât, inițial, am crezut că nu auzisem bine.

– Poftim?

– Am avea nevoie să începi cât mai curând posibil. Vei fi plătită săptămânal.

Timpe de câteva clipe, n-am fost în stare să rostesc nici un cuvânt.